

Notitie Projectideeën

Aan: ALV Duurzaam Haren

Van: Bestuur Duurzaam Haren

Te bespreken: ALV van 7 oktober 2021

Duurzaam Haren is de afgelopen jaren zeer druk geweest met de realisatie van de zonneweide Mikkelhorst en de zonneweide Glimmen. Die zijn beide gerealiseerd. Andere lopende projecten zijn:

1. Elektrische deelauto's.
2. Verkennende besprekingen met eigenaren van boerderijen in Onnen over de plaatsing van zonnepanelen op de daken.
3. Ondersteuning Voedselbos Glimmen.
4. Ondersteuning Zelfoogsttuin op De Biotoop.
5. Dialoog met de gemeente over nota zonneweides.
6. Volgen van het beleid tav windturbines in gemeente Groningen.
7. Nadenken over mogelijke acties als wederverkoper van Energie van Ons. Kan een bron van inkomsten worden.
8. Wat kan het Partnerschap met de Natuur- en Milieufederatie opleveren?

Over de lopende projecten zal het bestuur verslag doen op de ALV van 7 oktober 2021. Nu de twee zonneweides gerealiseerd zijn is er tijd om na te denken over nieuwe projecten. Daarover wil het bestuur graag op de ALV met leden in gesprek. Welke projecten gaan we als bestuur oppakken en welke projecten kunnen er vanuit leden worden opgepakt? Het bestuur hoopt dat er een aantal projecten een duidelijke voorkeur krijgen en dat er leden zijn die samen met een bestuurslid een werkgroep willen vormen om het project uit te voeren.

Hieronder staat een groslijst van mogelijke nieuwe projecten. Welke vinden de leden van Duurzaam Haren nuttig om mee aan de slag te gaan? En aan welke projecten moeten we vooral niet beginnen? Moeten er projecten aan de lijst worden toegevoegd? Hier volgt de groslijst van onderwerpen en projecten:

1. Bevorderen van de energietransitie met projecten als:
 - Vloerverwarming
 - Warmtewisselaars (badkamers)
 - Hybride Warmtepompen
 - Inductie
 - Energiebesparing > isolatie (helpen bedrijven uit te zoeken)
 - Zon op dak postcode roos Jumbo oosterhaar, basisschool de wissel, de vier woontorens
 - Isolatie (gevel-, dak-, vloer- & glasisolatie)

- Slimme straatverlichting

2. Bevorderen van Biodiversiteit. Te denken valt aan projecten als:

- Geveltuinen
- Groene daken
- Inzaaien bloemen/kruidentzaden
- Vogel & Vleermuis vriendelijke daken.
- Biodiversiteit laten zien in samenwerking met de Hortus.

3. Bevorderen van Klimaatadaptatie, met als mogelijke projecten:

- Tegel eruit, groen erin
- Regentonnen
- Irrigatiegebieden

4. Verkoelingsmaatregelen, te denken valt aan:

- Bevorderen zonneschermen
- Groen in openbare ruimte

5. Mobiliteit.

- Uitbreiding deelauto's
- Laadpalen EV auto's
- Laadpunten elektrische fietsen
- Watertappunten

6. Bevorderen Circulaire economie

- Informatievoorziening over bouwmaterialen nieuwbouw
- Leefstraten bevorderen.

7. Bevorderen leefstraten

8. Water in de openbare ruimte. Bovengronds watersysteem optimaliseren.

9. Een kleine waterstofcentrale realiseren naast een zonnepark ter bevordering van volledige decentrale oplossingen in plaats van opgewekte stroom teruggeven aan het net.

10. Bevorderen lokale economie. Korte cirkels realiseren. Misschien komen tot een lokaal betalingsmiddel.

11. Tegengaan van voedselverspilling. Aandacht voor de app: *To good to go*. Proberen te bewerkstelligen dat meer bedrijven gaan meedoen.

12. Bevorderen van meer Energy Challenges op scholen. Energy Challenges is het project waar gedrag en techniek samenkomen en jongeren het verschil maken! Jongeren op basis- en voortgezet onderwijs worden uitgedaagd om op eigen wijze campagne te voeren voor energiebesparing en duurzaamheid op hun school! Spelenderwijs ontdekken jongeren hun talent en maken ze kennis met de wondere wereld van duurzaamheid, energie en techniek.

13. Het eerste grotere zonnepanelen project van Duurzaam Haren was gepland op het dak van KlusWijs. Dat lukte uiteindelijk niet, omdat het dak uiteindelijk niet geschikt bleek. De ontwikkelingen van zon op dak gaan verder. Er zijn alternatieve oplossingen denkbaar, zoals dunne film zonnepanelen op het dak of een overkappingsconstructie waar de zonnepanelen op gemonteerd kunnen worden. Misschien een alternatief constructie voor zonnepanelen realiseren op Kluswijs. Kan een interessant proefproject zijn voor veel bedrijfspanden in de gemeente Groningen met een ongeschikt dak voor gewone zonnepanelen.

14. Proefproject met *Verticale farming*. Verticale landbouw is een vorm van landbouw waarbij gebruik wordt gemaakt van gestapelde kweeklagen in een fabriekshal, kantoor

winkel of school in gebouwde hoogbouw, zogenaamde verticale boerderijtorens.

15. Het project *De Groene Koelkast* van de stichting De Groene Bedoeling. Iedereen kan meedoen met een oude energieupe koelkast of diepvries. Ook mensen met een laag inkomen kunnen meedoen aan de verduurzaming van de samenleving door een oude, energieupe koelkast te vervangen door een energiezuinige koelkast of vriezer of combi. De regionale energieleverancier Energie van Ons ondersteunt het project met de inzet van de wederverkopersvergoeding. Met die bijdrage en de besparing op de energierekening kan de financiering van de investering door de stichting De Groene

Bedoeling worden gerealiseerd. In dit project worden gemeenten gevraagd om mensen in de bijstand of houders van een Stadjspas nog een financiële ondersteuning te geven in de vorm van een voucher. De financiering is na 5 jaar rond. Dan wordt de koelkast eigendom van de deelnemer en krijgt de deelnemer alle voordelen van een lagere energierekening.

16. Verticale vergroening door schuren te voorzien van beplanting. Zoals van

savelodge.nl

17. Er zijn veel bezwaren geuit tegen een aantal mogelijke plekken voor zonneweides in Glimmen, Onnen en Noordlaren in de nota Zonneweides van de gemeente Groningen. Kunnen we goede alternatieven bedenken?

18. Bevorderen van een uitgebreid burgerparticipatietraject voor de keuzes van de gemeente Groningen in de warmtetransitie.

19. Bevorderen van decentrale oplossingen in het kader van de warmtetransitie.

20. De duurzaamheidsaanpak van New Nexus op het Nesiciopark langs de A28 onder de aandacht brengen van andere bedrijven.

21. Projecten opstarten samen met lokale middenstand.

22. Hernieuwde aandacht voor Diftar op gewicht.

24. Aandringen bij gemeente om meer zon op dak te realiseren en tempo maken met de plannen op dit gebied. Bijvoorbeeld gemeentelijke gebouwen, alle scholen, bedrijfsgebouwen, PR terreinen, langs snelwegen. Daarmee kunnen zonneweides op omstreden gebieden voorkomen worden. Het argument van de gemeente Groningen dat er te weinig dakoppervlak zou zijn staat in schril contrast van bijvoorbeeld de publicatie van Urgenda: *Tussen kolen en Parijs*.

25. Regenopvang realiseren per woning. Voorbeeld Duitsland.

Ter voorbereiding van dit onderwerp is de documentaire Het paradijs op aarde een aanrader. Het is een lange zit, maar zeer de moeite waard. Zeer inspirerend. Een andere aanrader is het boek Drawndown. Hierin zijn 100 maatregelen verzameld door Paul Hawken. Als derde de afspraken binnen het klimaatakkoord.